

UCHWAŁA NR XVIII/111/2016
RADY GMINY ZAWONIA
z dnia 11 lutego 2016 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2015, poz. 1515) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2015, poz. 1286) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012, poz. 124 z późn. zm.), Rada Gminy Zawonia uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok **2016**, stanowiący załącznik Nr 1 do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Zawonia.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na urzędowej tablicy ogłoszeń.

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr
Rady Gminy Zawonia
z dnia

I. WPROWADZENIE

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii. Realizacja powyższych działań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Zgodnie z założeniami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zadania wykonuje się poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od alkoholu i środków psychoaktywnych, działalność wychowawczą i informacyjną, ograniczenie dostępności alkoholu, leczenie i rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie a także przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Celem działań jest minimalizacja problemów, które aktualnie występują, a także zapobieganie powstawaniu nowych. Możliwe to jest poprzez świadczenie pomocy, udzielania wsparcia i rehabilitacji osobom uzależnionym, jak również objęcie opieką ich rodzin.

Istotnym elementem jest prowadzenie działalności wychowawczej i informacyjnej, podnoszącej poziom wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz spożywaniem alkoholu.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wskazuje źródła pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w zadań.

Środki te pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 11¹ ustawy). Opłata ta stanowi dochód gminy, który w całości jest przekazywany na realizację w/w zadań.

Zgodnie z art. 18² cytowanej ustawy dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016 został opracowany w oparciu o przepisy, które określają kierunki, rodzaje, sposób realizacji i finansowania zadań, do których w szczególności należą:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.).

II. DZIAŁANIA REKOMENDOWANE NA 2016 R.

Tak jak w poprzednich latach Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa priorytetowe zadania spoczywające na samorządach, które powinny być uwzględnione w lokalnej polityce wobec profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień. W Gminie Zawonia kładziony jest nacisk na:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla uzależnionych mieszkańców gminy;

- prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalnych i oświatowych, turystycznych;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- prowadzenie działań edukacyjnych, skierowanych głównie do sprzedawców napojów alkoholowych, połączone z kontrolą znajomości i przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości;
- wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

III. CELE PROGRAMU

1. Głównymi celami programu są:

- 1) Zmniejszenie rozmiarów problemów już istniejących oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków;
- 2) Zwiększenie jakości i dostępności świadczenia pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 3) Promowanie postaw abstynenckich;
- 4) Zwiększenie świadomości społecznej motywującej do podjęcia leczenia;
- 5) Prowadzenie skutecznej profilaktyki ukierunkowanej na popularyzację wiedzy na temat alkoholizmu oraz narkomanii;
- 6) Wdrażanie działań i programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży;
- 7) Objęcie pomocą większej ilości osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

2. Celami szczegółowymi programu są:

- 1) Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych oraz środków psychoaktywnych;
- 2) Zmniejszenie rozmiaru szkód jakich doznają młodzi ludzie w związku z sięganiem po alkohol i narkotyki;
- 3) Ochrona dzieci i młodzieży przed wchodzeniem w kontakt z substancjami psychoaktywnymi, uzależnieniem się;
- 4) Zmniejszenie występowania zachowań patologicznych, które są związane z używaniem środków psychoaktywnych oraz spożywaniem alkoholu;
- 5) Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych oraz spożywaniem alkoholu;
- 6) Podejmowanie działań wczesno interwencyjnych – zajęcia edukacyjne;
- 7) Edukacja dzieci i młodzieży – poznanie skutków zachowań ryzykownych, uzależnień od komputera i Internetu, alkoholu, środków psychoaktywnych, papierosów;
- 8) Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi, poprzez podniesienie poziomu wiedzy osób prowadzących sprzedaż alkoholu;
- 9) Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat przejawów przemocy i jej przeciwdziałania.

IV. ZADANIA PROGRAMU

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:**
 - 1) Konsultacje dotyczące rozwiązywania problemów uzależnień w Gminnym Punkcie informacyjno-konsultacyjnym z siedzibą w Ośrodku Zdrowia w Zawoni, ul. Spacerowa 6;
 - 2) Współpracę z Wojewódzkim Ośrodkiem terapii Uzależnień i Współuzależnień we Wrocławiu (badania lekarzy biegłych oraz wydawanie opinii);
 - 3) Współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
 - 4) Sporządzanie wniosków do sądu w sprawie wydania orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu;
 - 5) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym i narkotykowym oraz ich rodzin oraz osób eksperymentujących z alkoholem i narkotykami;
 - 6) Zakup materiałów edukacyjnych;
 - 7) Współpracę z Ośrodkiem Terapeutycznym w Grzebielinie w zakresie konsultacji i podjęcia terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
 - 8) Organizowanie posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwanej dalej „GKRPA”), działania edukacyjne, interwencyjno-wspierające i zapobiegawcze, w tym:
 - a) Prowadzenie działań motywujących do podjęcia leczenia i ograniczenia szkód związanych z sięganiem po środki odurzające;
 - b) Udzielanie informacji o dostępnej pomocy na terenie Gminy;
 - c) Udzielanie informacji o możliwości leczenia uzależnienia.
2. **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub problemy narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:**
 - 1) Współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie wdrażania procedury „Niebieskiej Karty”;
 - 2) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla członków rodzin, w których występuje problem nadużywania narkotyków lub alkoholu;
 - 3) Udzielanie doraźnej pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i zjawiska przemocy;
 - 4) Działalność informacyjną prowadzoną przez wydanie ulotek oraz wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy oraz GOK i ZP ZOZ w Zawoni i Czeszowie oraz w Zespołach Szkół informacji niezbędnych do szukania pomocy/ adresy, nr telefonów placówek świadczących usługi terapeutyczne;
 - 5) Współdziałanie osób, służb i organizacji w sprawie przeciwdziałania przemocą w rodzinie (współpraca z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym, policją, GOPS, kuratorami sądowymi).
3. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:**
 - 1) Prowadzenie programów profilaktycznych w szkołach dla dzieci i młodzieży, współorganizowanie i dofinansowanie ich;
 - 2) Prowadzenie w szkołach zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień, realizacja projektów;

- 3) Budowanie i realizacja programów promujących zdrowie, organizowanie konkursów o tematyce prozdrowotnej, adresowanych do uczniów szkół podstawowych, gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych;
 - 4) Współpraca ze specjalistami ds. uzależnień – psycholog, pedagog, terapeuta, pracownikami służby zdrowia, pracownikami ośrodka pomocy społecznej, funkcjonariuszami policji;
 - 5) Organizowanie imprez promujących zdrowy styl życia i zmianę obyczajów (finansowanie i dofinansowanie zajęć sportowych, turniejów, zajęć profilaktycznych);
 - 6) Współfinansowanie wyjazdów do teatru, kina, muzeum, dofinansowanie wycieczek, rajdów, obozów, kolonii, półkolonii, imprez rekreacyjnych i spektakli z programem profilaktycznym jako promujących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu;
 - 7) Współorganizowanie spędzania czasu wolnego poprzez zajęcia półkolonijne w trakcie ferii i wakacji, zajęcia pozalekcyjne sportowe, kulturalne, oświatowe i turystyczne;
 - 8) Wyjazdy integracyjne osób uzależnionych wraz z ich rodzinami;
 - 9) Wspieranie podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, działalnością profilaktyczno-edukacyjną dla dzieci i młodzieży.
 - 10) Organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie profilaktyki uzależnień dla członków GKRPA;
4. **Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii poprzez:**
- 1) Wsparcie edukacyjne i materialne działań podmiotów zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz profilaktyką;
 - 2) Monitorowanie stanu problemów alkoholowych i narkotykowych w gminie poprzez przeprowadzenie sondaży wśród młodzieży szkolnej (diagnoza);
 - 3) Udział w kosztach ponoszonych przez osoby uczestniczące w terapii odwykowej;
 - 4) Upowszechnianie materiałów edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, narkotykowych i przeciwdziałania przemocy.
5. **Prowadzenie działań edukacyjnych, skierowanych głównie do sprzedawców napojów alkoholowych, połączone z kontrolą znajomości i przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości;**
- 1) podniesienie poziomu wiedzy osób prowadzących sprzedaż alkoholu,
 - 2) szkolenie sprzedawców i właścicieli punktów zajmujących się sprzedażą alkoholu.
6. **Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów związanych ze złamaniem zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim lub nietrzeźwym itp. oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**
7. **Opiniowanie wniosków i wydawanie postanowień w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.**

V. ANALIZA SYTUACJI W ZAKRESIE WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PROBLEMÓW NARKOTYKOWYCH W GMINIE ZAWONIA

1. Świadczenie społeczne z GOPS w Zawoni:

- w 2015 roku pomocą GOPS objętych było 16 rodzin, w których występuje problem alkoholowych, z łączną liczbą 52 osób w tych rodzinach.

2. Obowiązek oświaty na terenie gminy w roku szkolnym 2015/2016 realizowany jest w dwóch Zespołach Szkół podstawowych i gimnazjach:

- 1) ZS w Zawoni 505 uczniów w tym: gimnazjum - 109, szkoła podstawowa - 280, „0” - 42, przedszkole - 74;
- 2) ZS w Czeszowie 175 uczniów w tym: gimnazjum - 36, szkoła podstawowa - 109, „0” - 12, przedszkole - 18.

3. Ilość punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy Zawonia

Rada Gminy uchwałą nr XXI/153/2001 z dnia 28.09.2001 r. ustaliła dla terenu gminy liczbę punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu w ilości 30 punktów.

Obecnie na terenie gminy napoje alkoholowe sprzedawane są w 22 punktach, w tym:

- o zawartości powyżej 4,5 do 18 % alkoholu 14 pkt
- o zawartości powyżej 18 % alkoholu 17 pkt

4. Analiza problemu

W roku 2016 planowane jest wykonanie diagnozy problemów alkoholowych i narkotycznych na terenie Gminy Zawonia. Diagnoza ta pozwoli na stawianie wniosków w formie hipotez dotyczących w/w problemów.

VI. WSPÓLPRACA Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Ośrodek Zdrowia
4. Szkoły Podstawowe i Gimnazjum

VII. INNE JEDNOSTKI WSPÓLPRACUJĄCE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ:

1. Komenda Powiatowa Policji;
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

VIII. CZAS I MIEJSCE REALIZACJI

IX. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

Do zadań GKRPA należy:

- 1) Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych Gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 2) Opiniowanie wniosków w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w myśl art. 18 ust.3, i art 18¹ ust 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 3) Opracowanie założeń do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 4) Dokonywanie kontroli podmiotów gospodarczych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
- 5) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- 6) Organizowanie spotkań w sołectwach Gminy Zawonia z członkami GKRPA oraz terapeutą na temat problemów alkoholowych i narkotykowych (m.in. Niedary, Złotów, Sędzice, Miłonowice)
- 7) Inne prace związane z działalnością GKRPA.

X. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH:

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w **2016** roku przysługuje stałe miesięczne wynagrodzenie za udział w pracach Komisji w następującej wysokości:

- a) dla Przewodniczącego GK RPA 250,00 zł miesięcznie brutto;
- b) dla pozostałych członków Komisji RPA 200,00 zł miesięcznie brutto.

2. Do kwoty wynagrodzenia wchodzi m.in. koszty dojazdu do miejscowości na terenie gminy, związane z pracami Komisji.

3. Z tytułu każdorazowej nieobecności w miesiącu, na posiedzeniu komisji, nastąpi potrącenie 50% wynagrodzenia.

3. Członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oddelegowany do pracy w Gminnym Zespole Interdyscyplinarnym otrzyma wynagrodzenie w wysokości 50,00 zł brutto za udział w posiedzeniu Zespołu.

XI. OCZEKIWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU:

Program powinna przynieść korzyści na płaszczyźnie zdrowotnej i ekonomicznej mieszkańców Gminy Zawonia w sferze:

- życia rodzinnego,
- ryzyka zachorowań,

- opieki zdrowotnej,
- pomocy społecznej,
- wiedzy na temat uzależnień i sposobu ich leczenia.

XII. MONITOROWANIE PRZEBIEGU PROGRAMU, OCENA WYNIKÓW:

Podstawowym efektem monitoringu jest pozyskanie informacji, które dostarczą danych do planowania zadań profilaktycznych rok 2017 oraz przesłanek umożliwiających ich ocenę i efekt skuteczności.

Wskaźniki:

- 1) ilość osób uczestniczących w programach profilaktycznych i terapeutycznych,
- 2) liczba osób doświadczających przemocy, objętych opieką;
- 3) ilość podmiotów zaangażowanych w realizację zadań programu;
- 4) liczba dzieci objętych pomocą;
- 5) ilość osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego,
- 6) demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, i które zostały skierowane do Komisji;
- 7) liczba osób skierowanych przez Punkt Konsultacyjny oraz GKRPA do dalszej terapii.

XIII. PROJEKT PLANU WYDATKÓW NA REALIZACJĘ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2016 R.

Działania	Realizatorzy	Okres realizacji
Szkolenia Członków GKRPA.	Instytucje szkolące	cały rok
Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i narkomanii i ich rodzin.	Terapeuta	cały rok
Zakup materiałów informacyjnych dotyczących alkoholizmu i narkomanii, ulotek, literatury i pomocy dydaktycznych.	Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki	cały rok
Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.		cały rok
Prowadzenie zajęć o charakterze sportowym, kulturalnym, oświatowym, turystycznym.	Nauczyciele, instruktorzy, osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje	cały rok
Szkolenie sprzedawców.	Instytucje szkolące	cały rok
Dofinansowanie wyjazdów dzieci i młodzieży: kolonie, półkolonie, rajdy, wycieczki – z rodzin zagrożonych uzależnieniem	Firmy posiadające uprawnienia do prowadzenia tego typu działalności	cały rok
Badania, opinie, diagnozy realizowane i wydawane przez biegłych sądowych i opłaty sądowe	Biegli, specjaliści	cały rok
Wsparcie programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży	Szkoły, wychowawcy	cały rok

UZASADNIENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz działań mających na celu przeciwdziałanie narkomanii.

Działania te w szczególności obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć;
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, podejmujących działania z zakresu profilaktyki uzależnień i wspomagających rozwiązywanie problemów uzależnień.

Realizacja tych zadań jest prowadzona w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Program jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.